

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 09-02-2019
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPCSP
Sagsnr.: 1900002
Dok. nr.: 806134

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 21. december 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 328 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed endeligt besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 328:

"I forlængelse af bl.a. artiklen i Jyllands-Posten 15/12-18: "Uautoriseret ansigtsbehandling gik galt: "Mit ansigt er ødelagt"" bedes ministeren oplyse:

– Hvad Sundhedsstyrelsen faktisk ved om uautoriserede behandlere, antal anmeldelser, og hvilke skader der er tale om m.v.?

– hvad ministeren - evt. sammen med justitsministeren - vil foretage sig for at dæmme op for ulovlige behandlinger, ulovlige reklamer m.v., herunder erstatningspligt i forhold til kunder?

<https://jyllands-posten.dk/premium/indblik/Indland/ECE11051407/uautoriseret-ansigtsbehandling-gik-galt-mit-ansigt-er-oedelagt/>

Svar:

Jeg har ikke mulighed for at gå ind i de konkrete sager, der beskrives i artiklen, men jeg vil gerne understrege, at jeg anser ulovlig kosmetisk behandling for en alvorlig sag.

Kosmetisk behandling er behandling, hvor hovedformålet er at forandre eller forbedre udseendet i modsætning til behandling, der sker på medicinsk indikation. Kosmetisk behandling kan på samme måde som anden behandling indebære patientsikkerhedsmæssige risici. Da behandlingen ikke skal bedre en lidelse eller helbrede en sygdomstilstand, stilles der derfor skærpede krav til hvem, der må udføre kosmetisk behandling, til information af patienten, til betænkningstid før der gives samtykke til behandlingen, mv.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Styrelsen for Patientsikkerhed, der oplyser følgende om reglerne for kosmetisk behandling og om anmeldelser og skader vedrørende ulovlig kosmetisk behandling:

"Kernen i de gældende regler for kosmetisk behandling er, at behandlingerne skal udføres af læger med nærmere fastsatte speciallægeanerkendelser og dokumenterede kvalifikationer, og at lægerne skal registreres til behandlingerne i Styrelsen for Patientsikkerhed. Til visse behandlinger kan lægen anvende medhjælp, der ligeledes skal være registreret i styrelsen og have dokumenterede kvalifikationer.

Styrelsen for Patientsikkerhed fører tilsyn med behandlingssteder, hvor autoriserede sundhedspersoner og disses registrerede medhjælp udfører kosmetisk behandling. Konstaterer styrelsen ved et tilsyn, at der udføres kosmetisk behandling i strid med gældende regler, kan styrelsen rejse en sag om afregistrering af lægen og dennes medhjælp, således at disse ikke længere må udføre kosmetisk behandling. Når der er

grundlag herfor, tager styrelsen endvidere initiativ til at bringe individsanktioner efter autorisationsloven i anvendelse, hvilket kan indebære iværksættelse af skærpet tilsyn, virksomhedsindskrænkning eller fratagelse af autorisationen, og der kan i sidste ende foretages politianmeldelse, hvis der er belæg herfor.

I tilfælde, hvor styrelsen ved et tilsyn får en konkret mistanke om, at der er begået et strafbart forhold, er styrelsen på grund af risikoen for selvinkriminering forpligtet til at vejlede sundhedspersonen om, at denne ikke har pligt til at meddele oplysninger, som kan have betydning for bedømmelsen af en formodet lovovertrædelse. Derved påvirkes styrelsens mulighed for i alle tilfælde at konstatere og/eller dokumentere mulige lovovertrædelser.

Styrelsen for Patientsikkerhed har ikke efter gældende lovgivning adgang til at foretage tilsyn på klinikker mv., hvor der ikke er oplysninger om tilknytning af en autoriseret sundhedsperson. I tilfælde, hvor styrelsen modtager oplysninger om, at en person, der ikke er autoriseret sundhedsperson, udfører kosmetisk behandling omfattet af bekendtgørelsen om kosmetisk behandling, har styrelsen mulighed for at vurdere, om der er grundlag for at anmelde sagen til politiet med henblik på efterforskning af og/eller tiltalerejsning for mulig overtrædelse af bekendtgørelsen om kosmetisk behandling og/eller lov om markedsføring af sundhedsydelser. Den videre håndhævelse af gældende regler i forhold til kosmetisk behandling, der udføres på klinikker uden registrerede, autoriserede sundhedspersoner, sker herefter via politiets efterforskning og gennemførelse af straffesager ved domstolene.

Det er ikke muligt for styrelsen, ud fra den nuværende registreringspraksis, at foretage en præcis opgørelse af antallet af anmeldelser/henvendelser og politianmeldelser om ulovlig kosmetisk behandling, men styrelsen anslår skønsmæssigt, at der i 2018 blev modtaget i størrelsesordenen tre henvendelser om måneden om mulig ulovlig kosmetisk behandling. Styrelsen vil fremadrettet arbejde for en målretning af sagsregistreringen med henblik på at forbedre muligheden for at følge udviklingen på området.

En del henvendelser har et så ukonkret indhold, at det ikke vil være muligt for styrelsen at identificere og verificere mistanke om en mulig overtrædelse af lovgivningen. Styrelsen vil i sådanne tilfælde ofte kontakte anmelderen og opfordre denne til eventuelt at fremsende yderligere oplysninger/dokumentation, således at styrelsen har mulighed for en nærmere vurdering.

Kendetegnende for en række af anmeldelserne er, at de har et generelt indhold, som ikke indeholder oplysninger om konkrete, dokumenterede patientbehandlinger og/eller identiteten af konkrete patienter, der har modtaget behandling.

Ligeledes modtager styrelsen kun i ret begrænset omfang oplysninger om eventuelle skader opstået som følge af en konkretiseret/dokumenteret ulovlig behandling

Er der oplysning om konkrete skader, vil styrelsen henvise til muligheden for at anmelde et erstatningskrav i patienterstatningssystemet i tilfælde, hvor behandlingen er udført af en autoriseret sundhedsperson. Ligeledes henviser styrelsen i relevant omfang til muligheden for at klage over behandlingen til Styrelsen for Patientklager.”

Styrelsen for Patientsikkerhed har desuden oplyst følgende om ulovlig reklamering for kosmetisk behandling:

”Finder Styrelsen for Patientsikkerhed, at en markedsføring er i strid med lov om markedsføring af sundhedsydelser, kan styrelsen udstede påbud om, at ulovlig markedsføring bringes til ophør eller rettes. Styrelsen kan desuden kræve, at den ansvarlige for markedsføringen skal offentliggøre styrelsens afgørelse om, at den ansvarlige er blevet pålagt at standse markedsføringen eller tilrette markedsføringen. Styrelsen kan i den forbindelse bestemme offentliggørelsens form og indhold, herunder hvor den skal finde sted.

I yderste konsekvens kan styrelsen foretage politianmeldelse. Herefter bliver det en sag for domstolene, og den ansvarlige for markedsføringen kan risikere en bødestraf.

På det kosmetiske område har Styrelsen for Patientsikkerhed praksis for, at mulig overtrædelse af markedsføringsreglerne ved reklamering for ulovlig kosmetisk behandling, dvs. uden registrering af læge og/eller medhjælp, anmeldes til politiet.”

Jeg kan henholde mig til det, som Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst, idet jeg konstaterer, at styrelsen følger op på sager om mulig ulovlig kosmetisk behandling ved anmeldelse af mulige lovovertrædelser til politiet, når der er belæg for det.

Jeg kan desuden konstatere, at Styrelsen for Patientsikkerhed på sin hjemmeside informerer om gældende regler for kosmetisk behandling og giver råd til borgerne om, hvordan man sikrer sig, at kosmetisk behandling foregår på et registreret behandlingssted. Bl.a. kan borgerne via styrelsens hjemmeside fremsøge oplysninger om, hvilke behandlere og behandlingssteder, der er registreret til at måtte udføre kosmetisk behandling.

Jeg er åben overfor at se på, hvordan styrelsens formidlingsindsats kan styrkes yderligere, så endnu flere borgere bliver opmærksomme på reglerne for kosmetisk behandling og de risici, der er ved at få foretaget kosmetisk behandling ved en behandler, der udfører kosmetisk behandling på ulovlig vis. Og de mere begrænsede muligheder som eksisterer for at klage over og søge erstatning efter behandlingen.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Cecilie Salejärvi Pedersen